

*Kvalitetsarbete på olika
nivåer –*

*hur kan vi
förstå detta och*

vad ska vi ta oss till?

Handledarutbildning 14 nov 2022
Bengt Ericsson bec@du.se

Systematiskt kvalitetsarbete för ökad måluppfyllelse

Frågeställningar

- **Vad är kvalitet i skola och förskola?**
- **Hur utvecklar vi kvalitet i skola och förskola? Två idésystem krockar**
 - Strategisk planering (idén om rationalistisk styrning)
 - Förändring av förståelse (Idén om den *lärande organisationen* eller *professional learning communities* PLC)
- **Hur skapas en miljö som stimulerar utveckling?**
 - Olika förståelser en tillgång
 - Organisationskulturens viktiga roll
- **Vad är och hur kan systematiskt kvalitetsarbete organiseras i skola/förskola**
- **Vad menas med förbättringskapacitet?**

Vad är kvalité?

- Alla sammantagna egenskaper hos ett objekt eller en företeelse som ger dess förmåga att tillfredsställa uttalade eller underförstådda behov

ISO 2000

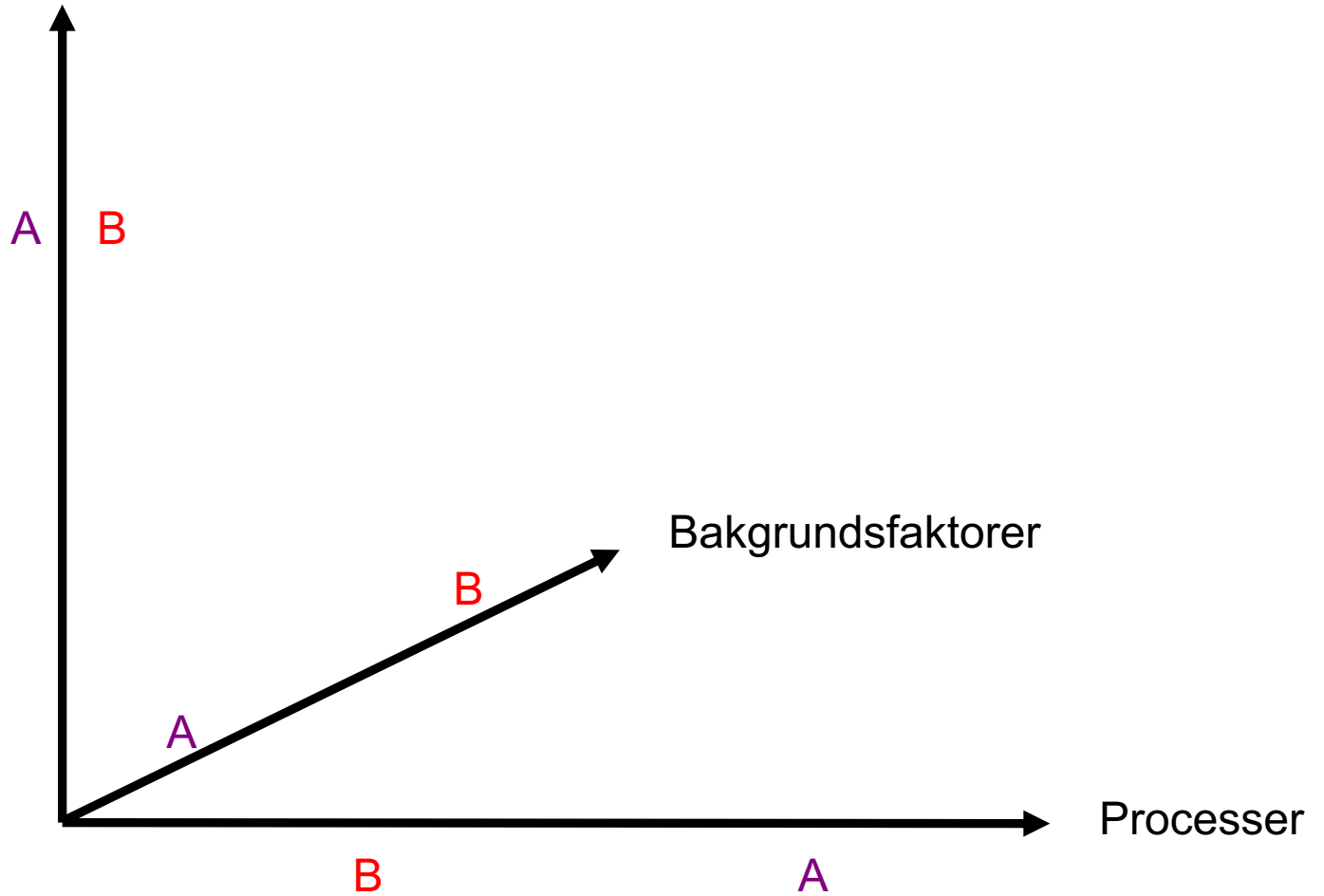
Skolverket 1

Kvalitet är därmed helheten av de egenskaper hos ett objekt eller en företeelse som förmår övertyga betraktare om sin excellens.

Skolverket definierar begreppet kvalitet utifrån hur verksamheten

- Uppfyller nationella mål
- Svarar mot nationella krav och riktlinjer
- Uppfyller andra uppsatta mål, krav och riktlinjer, förenliga med de nationella
- Kännetecknas av en egen strävan till förnyelse och ständiga förbättringar utifrån rådande förutsättningar

Måluppfyllelse

3min-dialog nr 1

- Vilken förskola/skola har högst kvalitet?

Skollagen kap 4

- **Huvudmannanivå**
- **3 §** Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.
- **Enhetsnivå**
- **4 §** Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå.
- Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.
- Rektorn och förskolechefen ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Dokumentation

- **6 §** Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 § § ska dokumenteras.

Hur skapas
utveckling och högre
kvalitet ?

Skolutveckling från två olika teoretiska utgångspunkter

Formuleringsarena

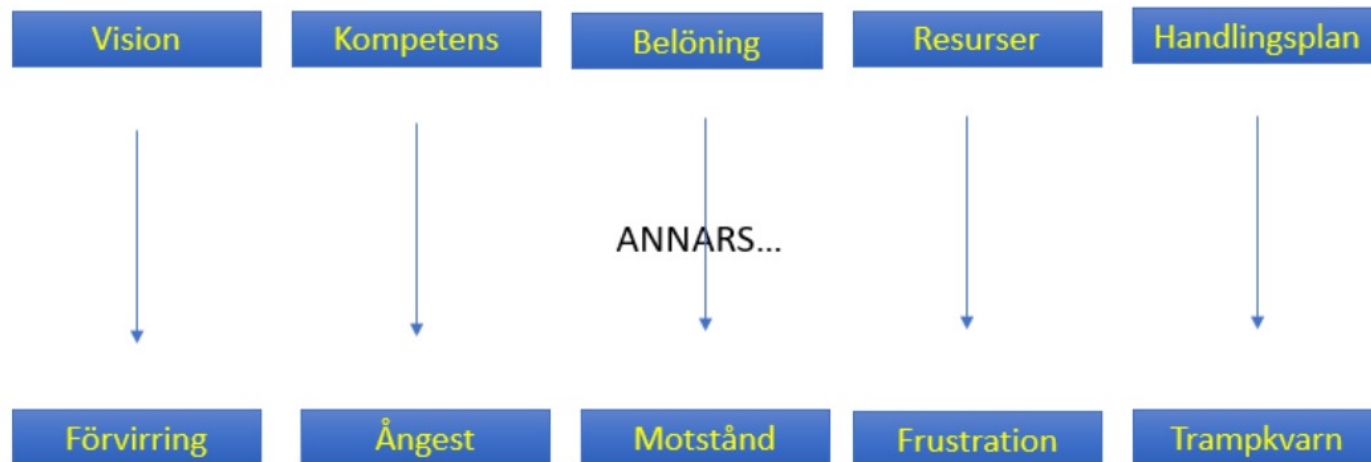

Transformeringsarena

Realiseringsarena

Verktyg för Top-Down - Att motivera

Strategisk planering?

En hel del av den typen av planering jag har studerat kan liknas vid en rituell regndans; den får ingen effekt på det efterföljande vädret men de som utför dansen tror det. Det verkar för mig dessutom vara på det viset att många av de råd och instruktioner som rör strategisk planering för ett företag är inriktade på att förbättra dansen inte vädret. (J.B. Quinn)

Pedagogisk grundbult - teoribas

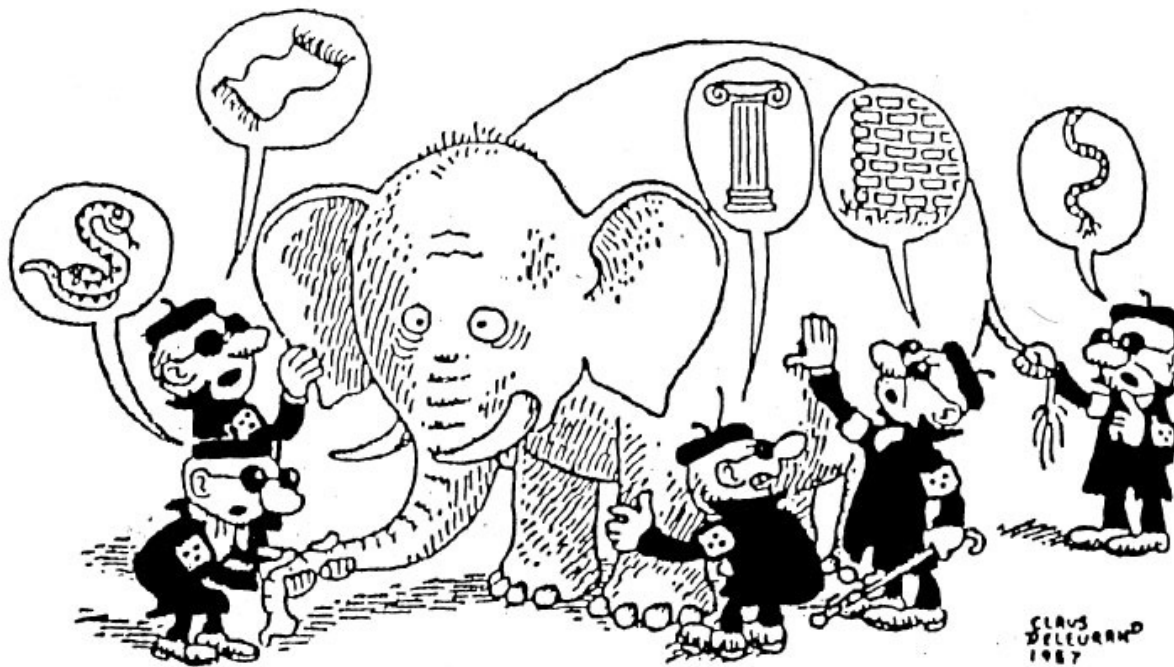
Som man förstår -
handlar man

Fyra utvecklingsprocesser

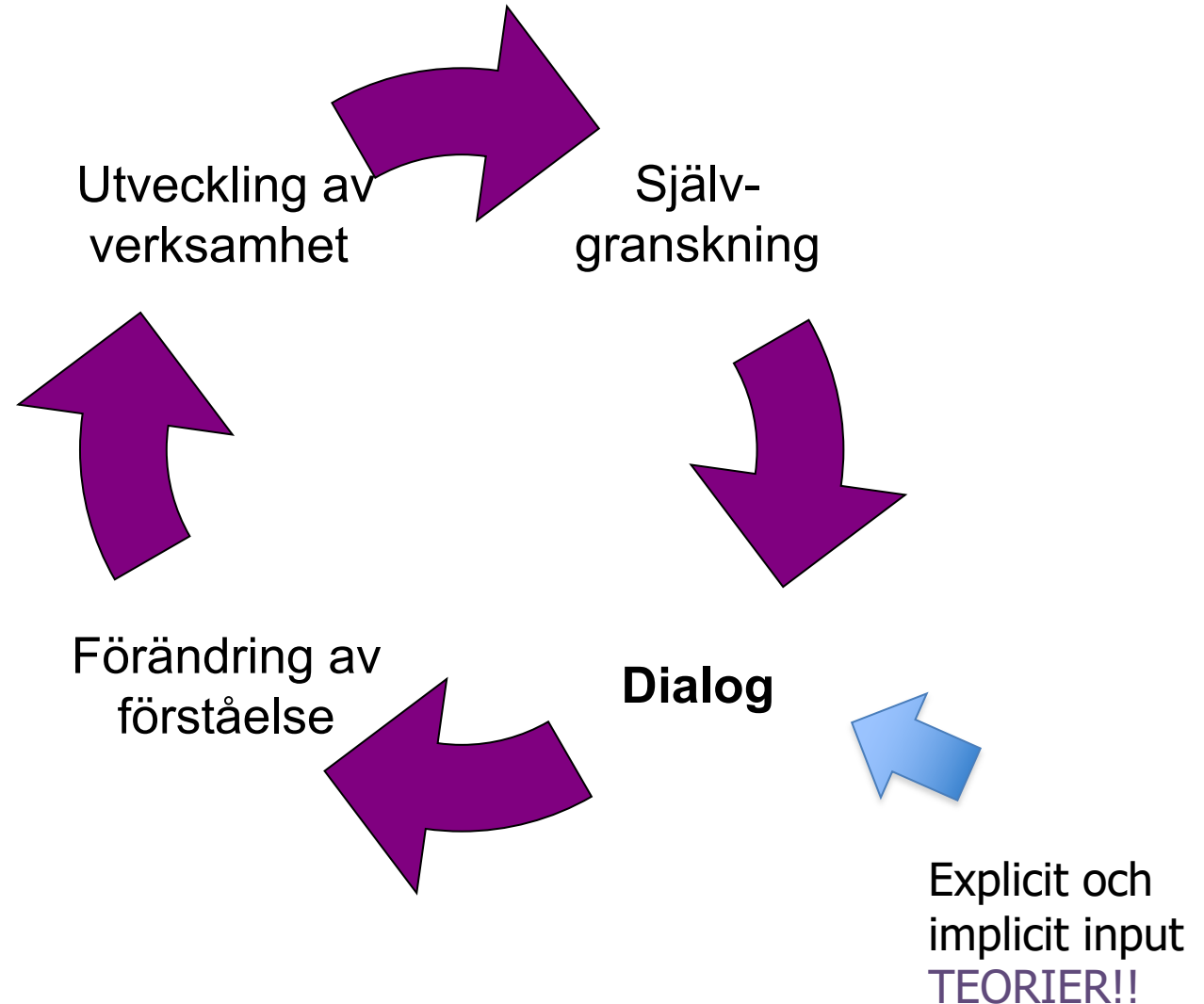
	<i>Tonvikt på explicit lärande</i>	<i>Tonvikt på implicit lärande</i>
<i>Utveckling inom ramen för existerande förståelse</i>	Kompetens- förstärkning	Praxis- utveckling inom ramen för rådande kultur
<i>Förändring av förståelse</i>	Kompetens- förnyelse	Kultur- förändring

Olika förståelser –
en tillgång i Dialogen

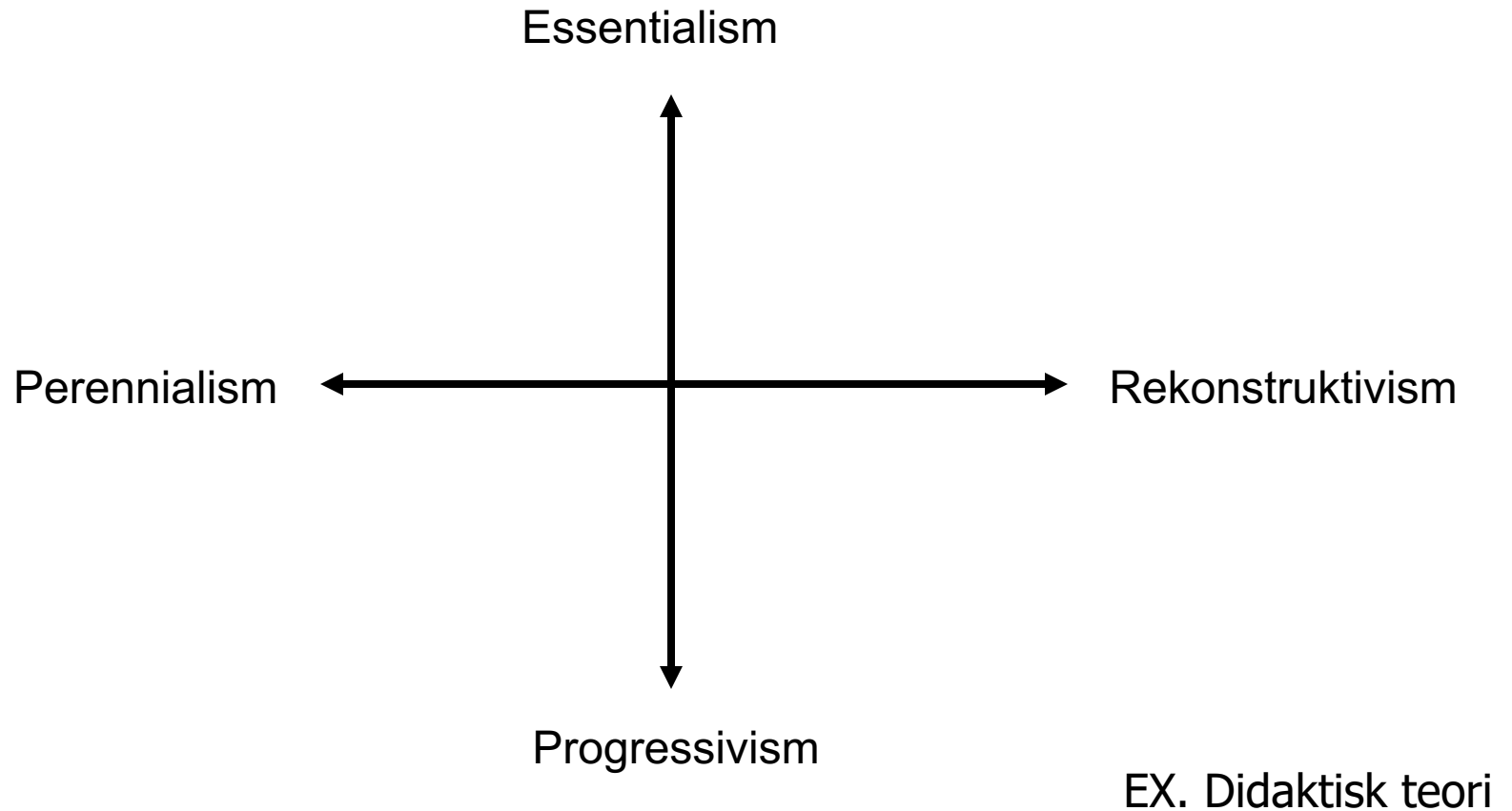
Making sens

Som man förstår handlar man

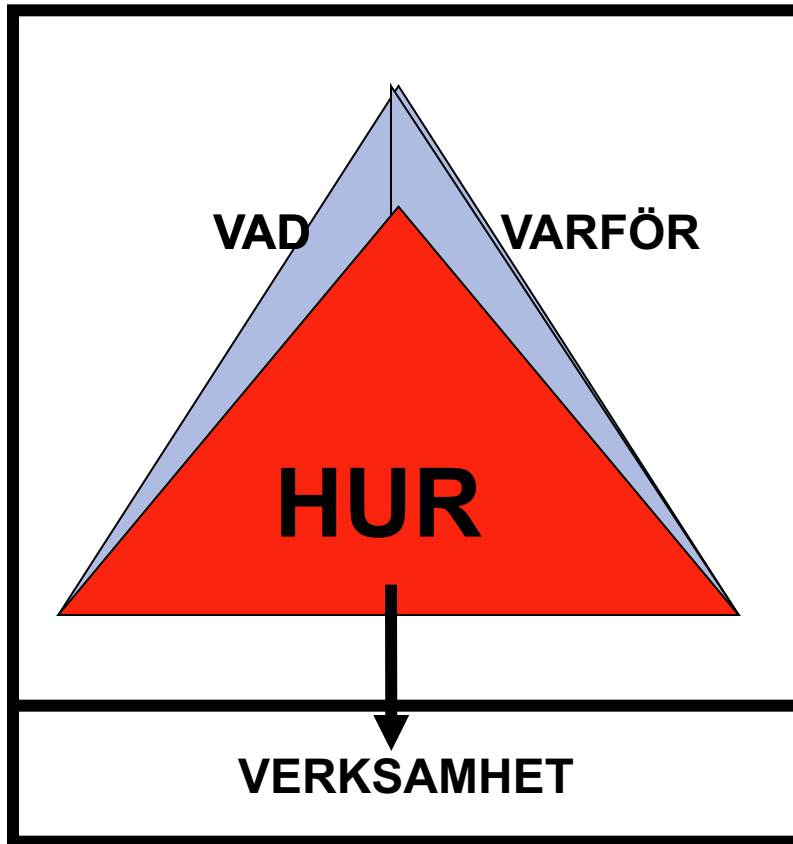
Argument för undervisning

Från lärarutbildning
lärare

till grundutbildning för
NU

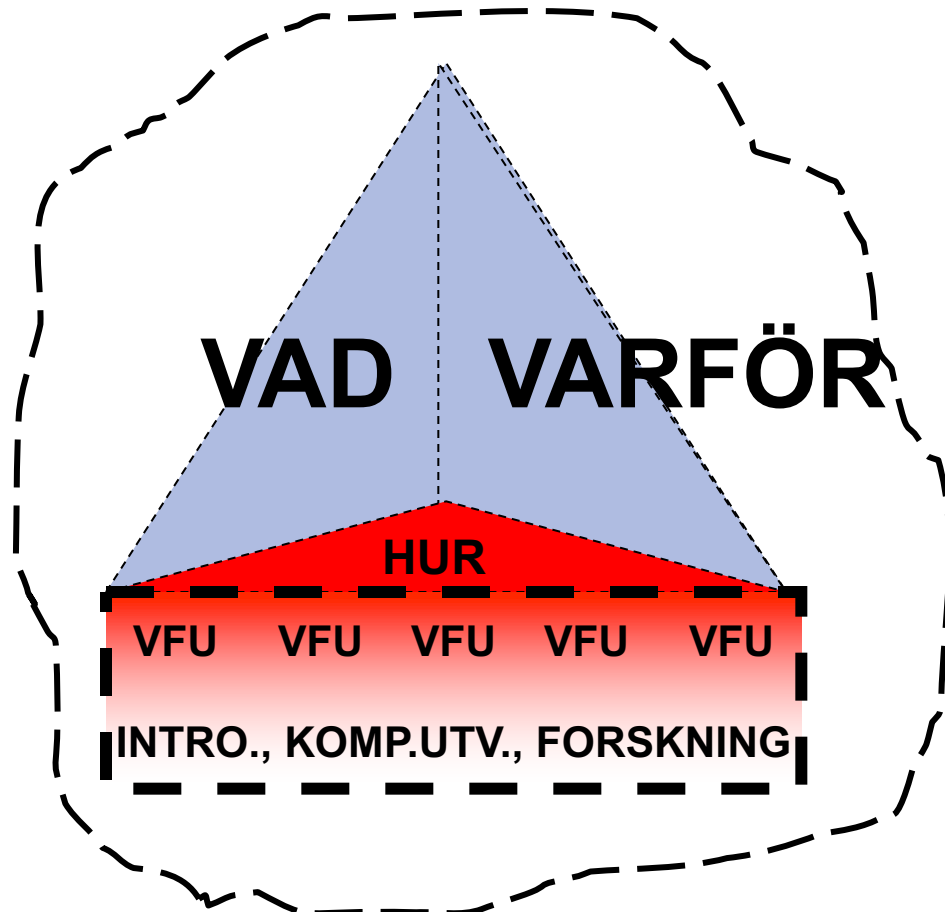
DÅ

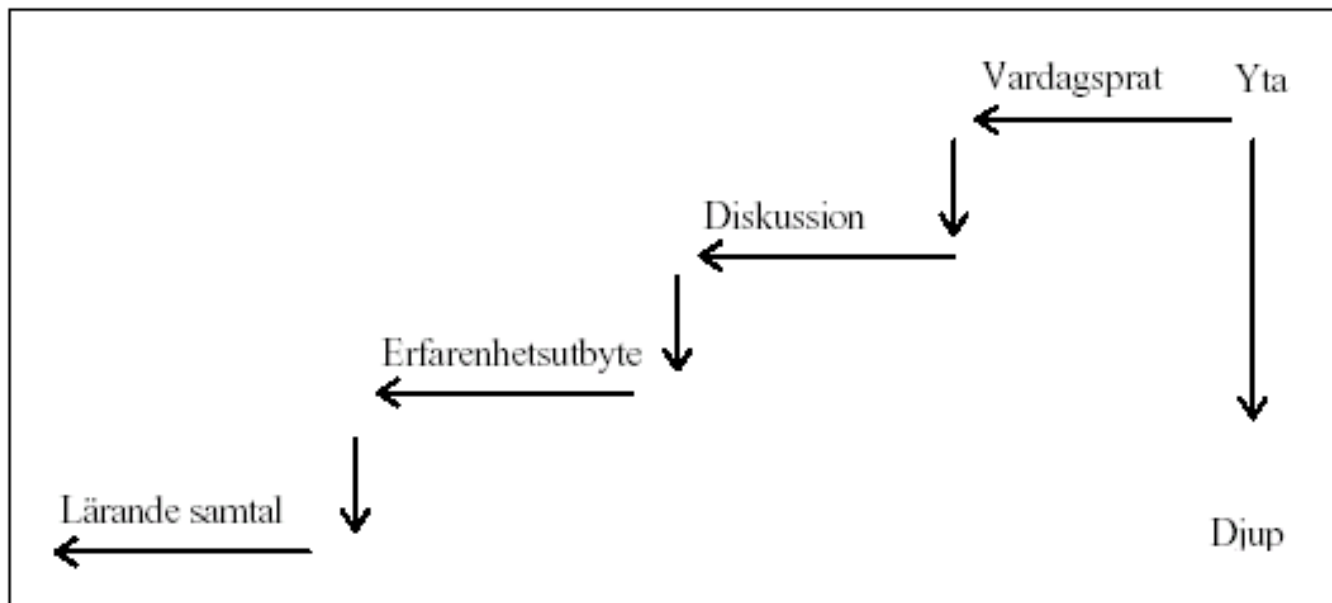
från färdigheter i

till

kunskaper om yrket

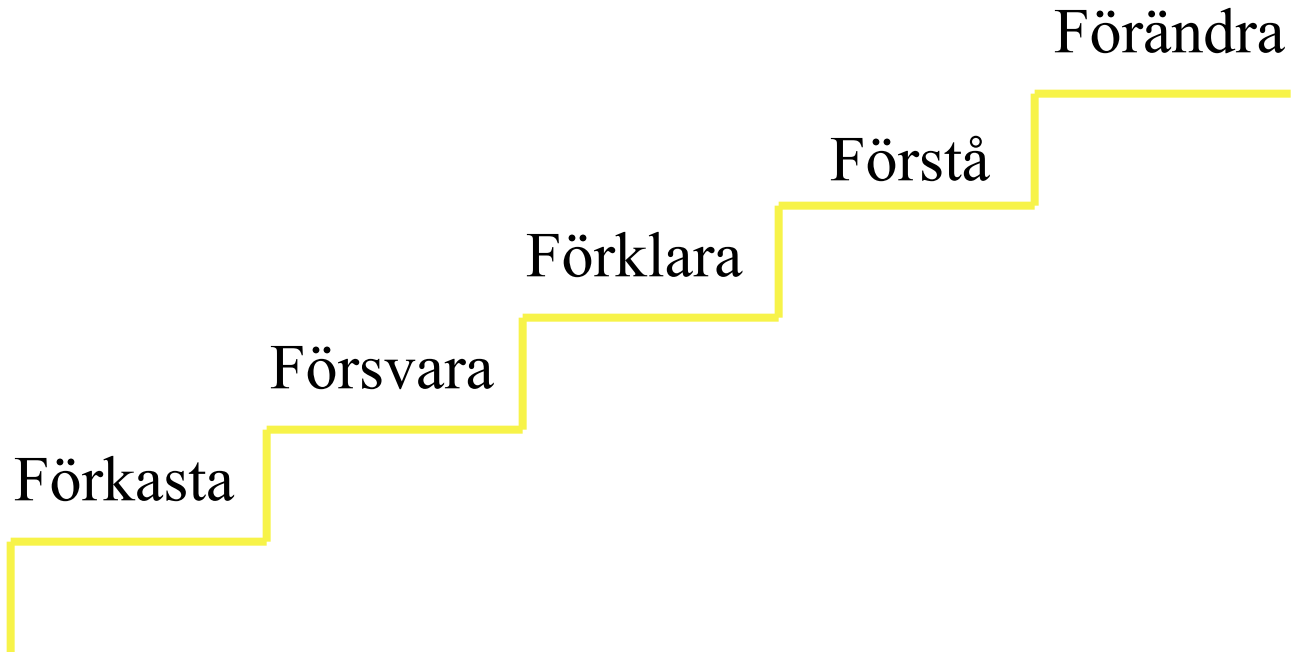

Samtalstrappan

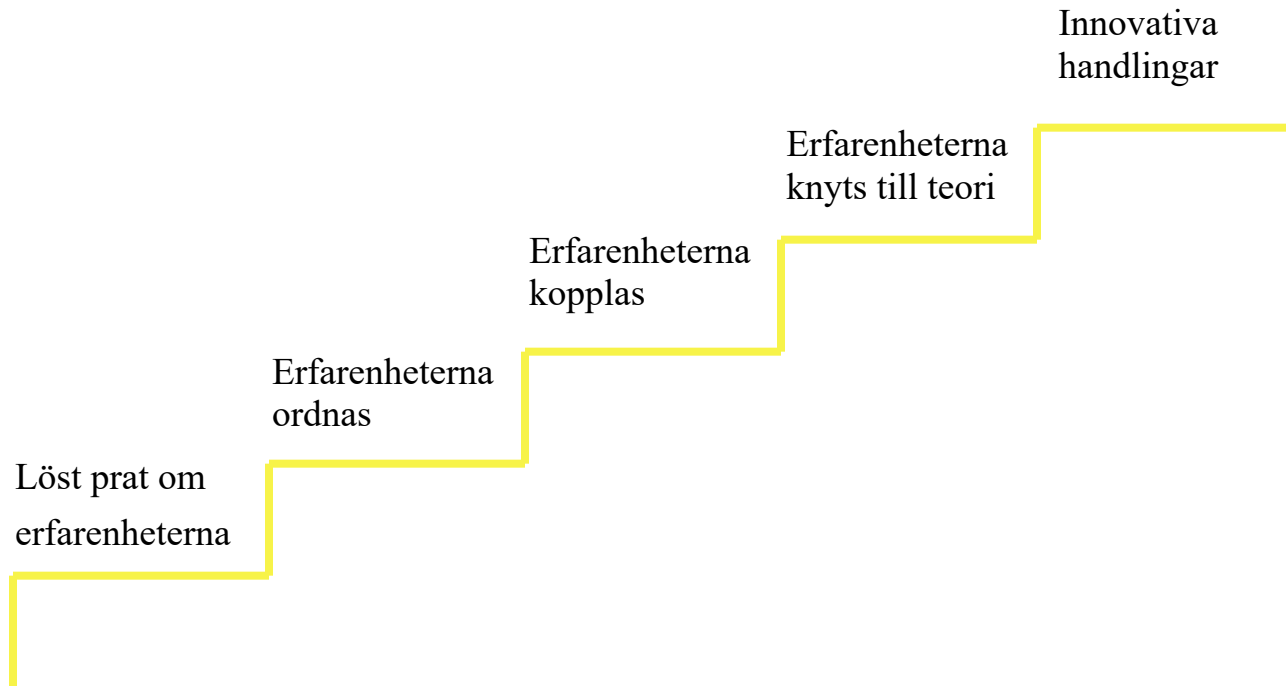
Figur 3 Samtalstrappan

Feedbacktrappan

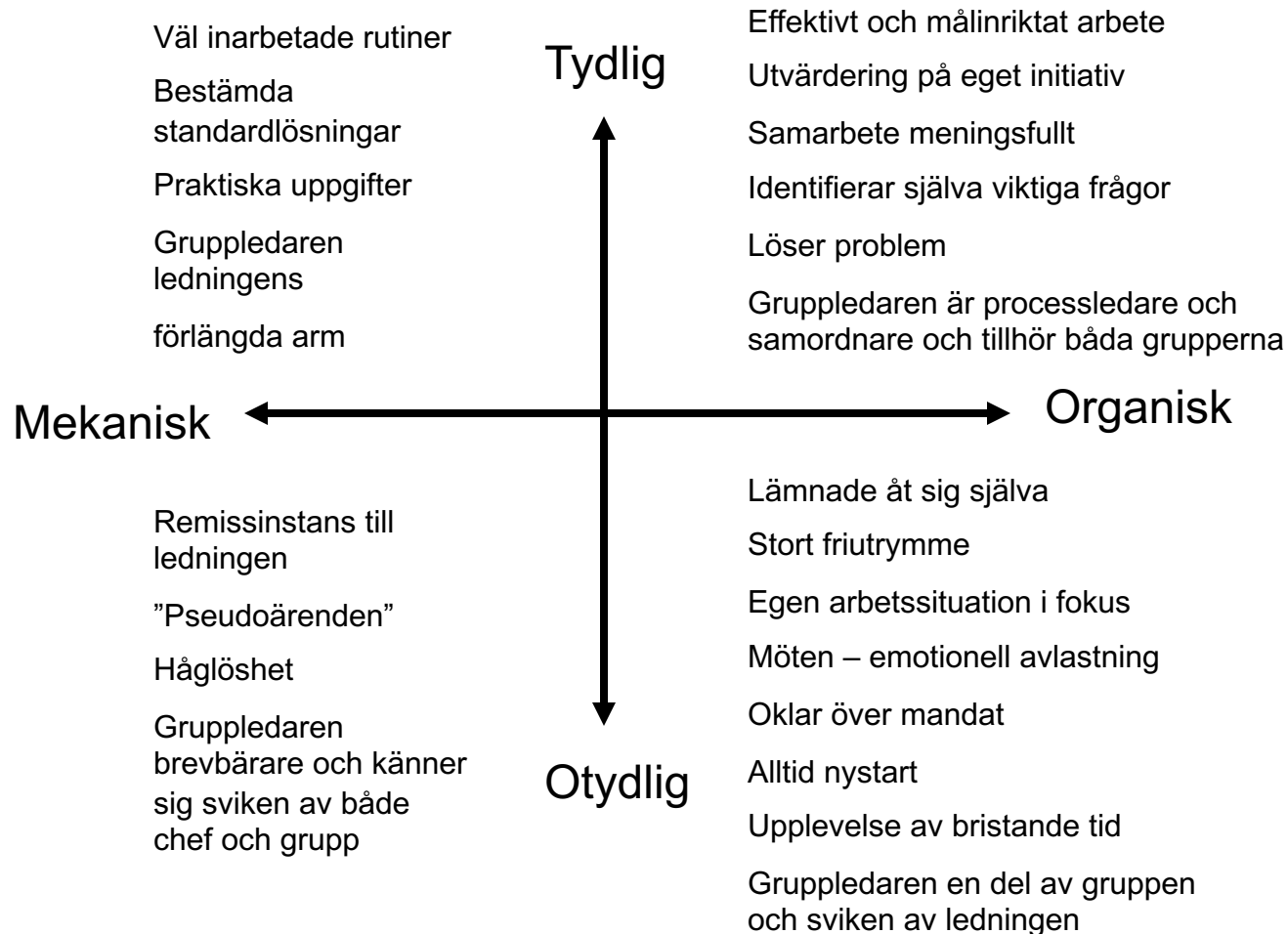

Förkasta	Det här rör inte mig, slår bort alla försök till feedback, det här skiter jag i
Försvara	Nej, så var det inte, så gick det inte alls till
Förklara	Ja men, det berodde på ... så här var det, så här gick det till
Förstå	Jag förstår vad du menar, tack, jag hör vad du säger...
Förändra	Jag tar det till mig... jag är villig att förändra mitt beteende eller åsikt

Lärandetrappan

Organisation vs kvalitet

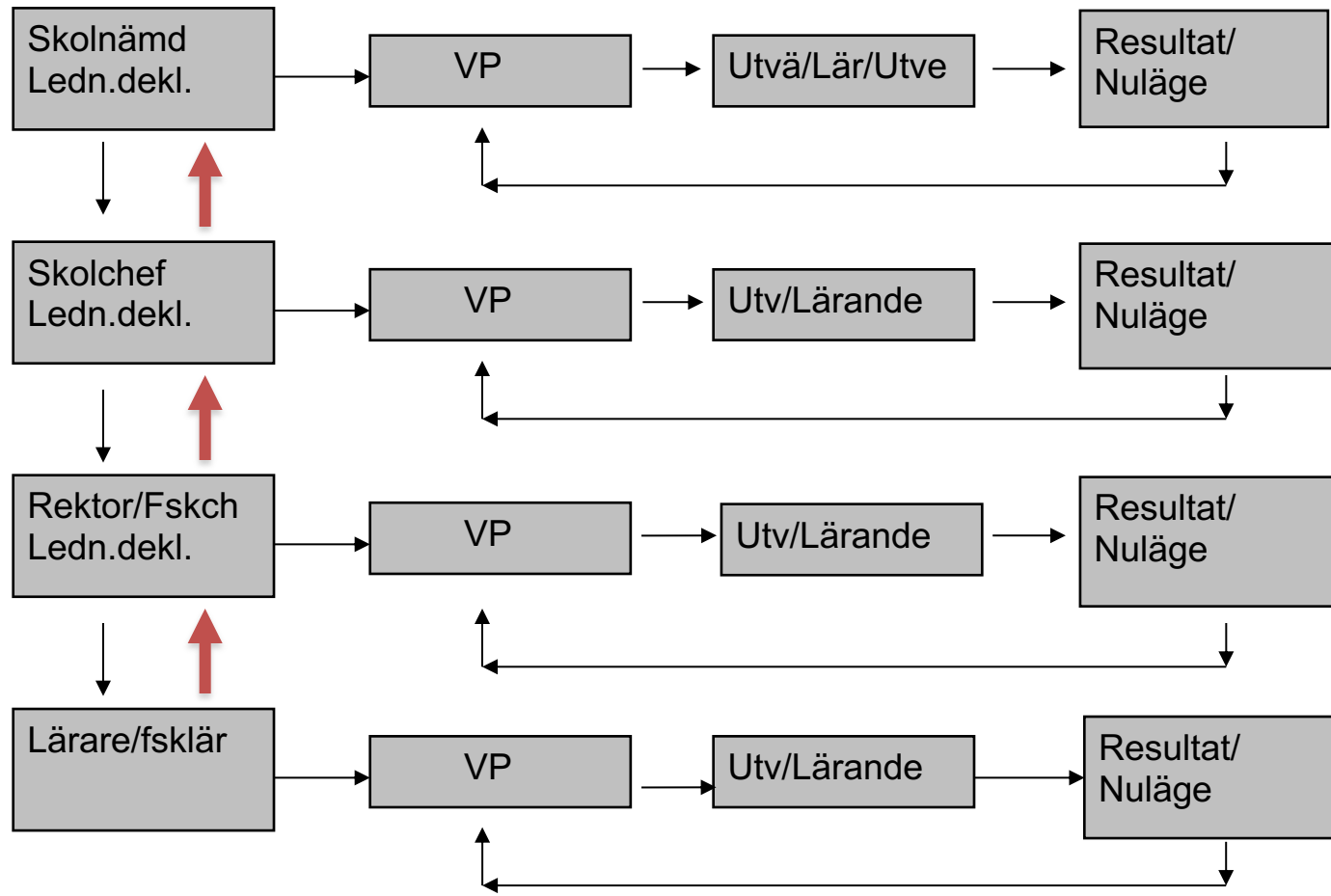
Kvalitetssystemet ett ledningssystem och skolans IUP

Två parallella organisationer

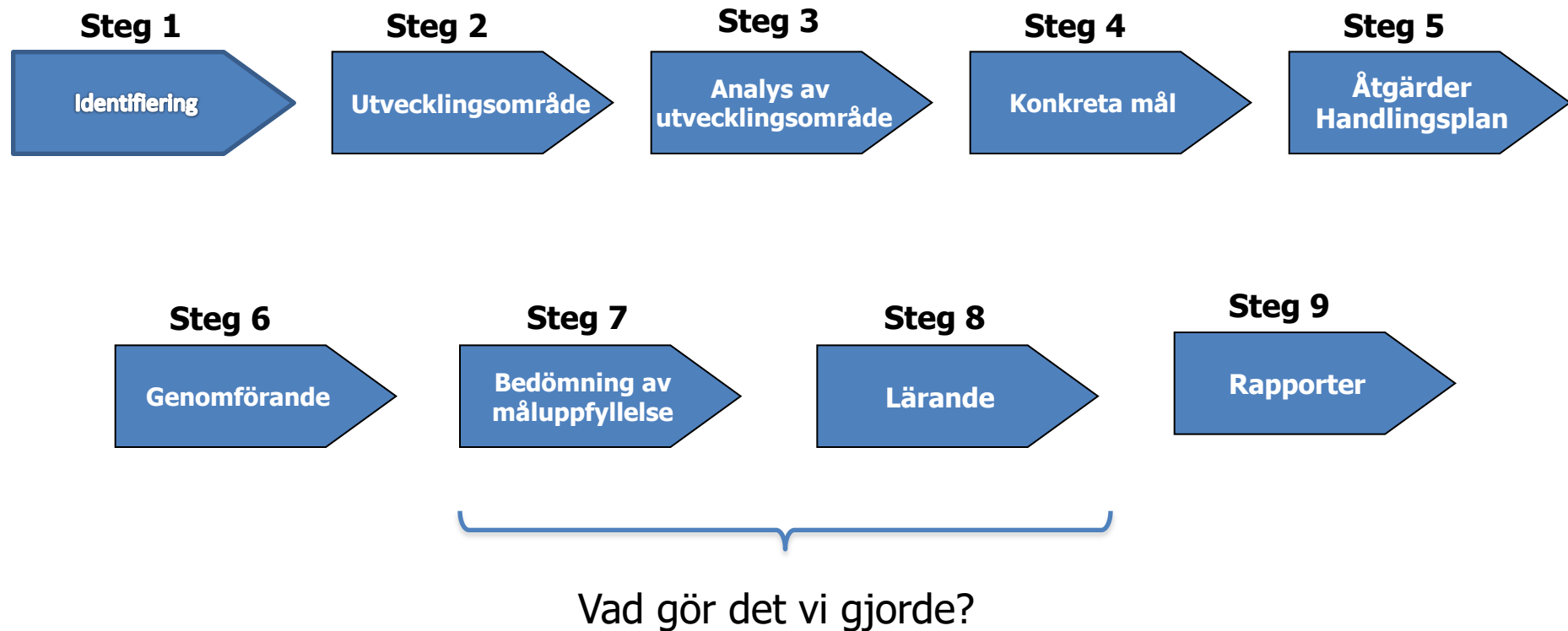
Arbetsorganisation	Utvecklingsorganisation
Omedelbara åtgärder	Långsiktiga lösningar
Stabilitet	Nyskapande
Standardisering	Variation
Inre effektivitet	Yttre effektivitet
Göra saker rätt	Göra rätt saker
Ledaren leder och organiserar medarbetarnas göranden	Ledaren leder det gemensamma lärandet om undervisning och lärande
Skyddar den rådande ordningen	Utmanar den rådande ordningen

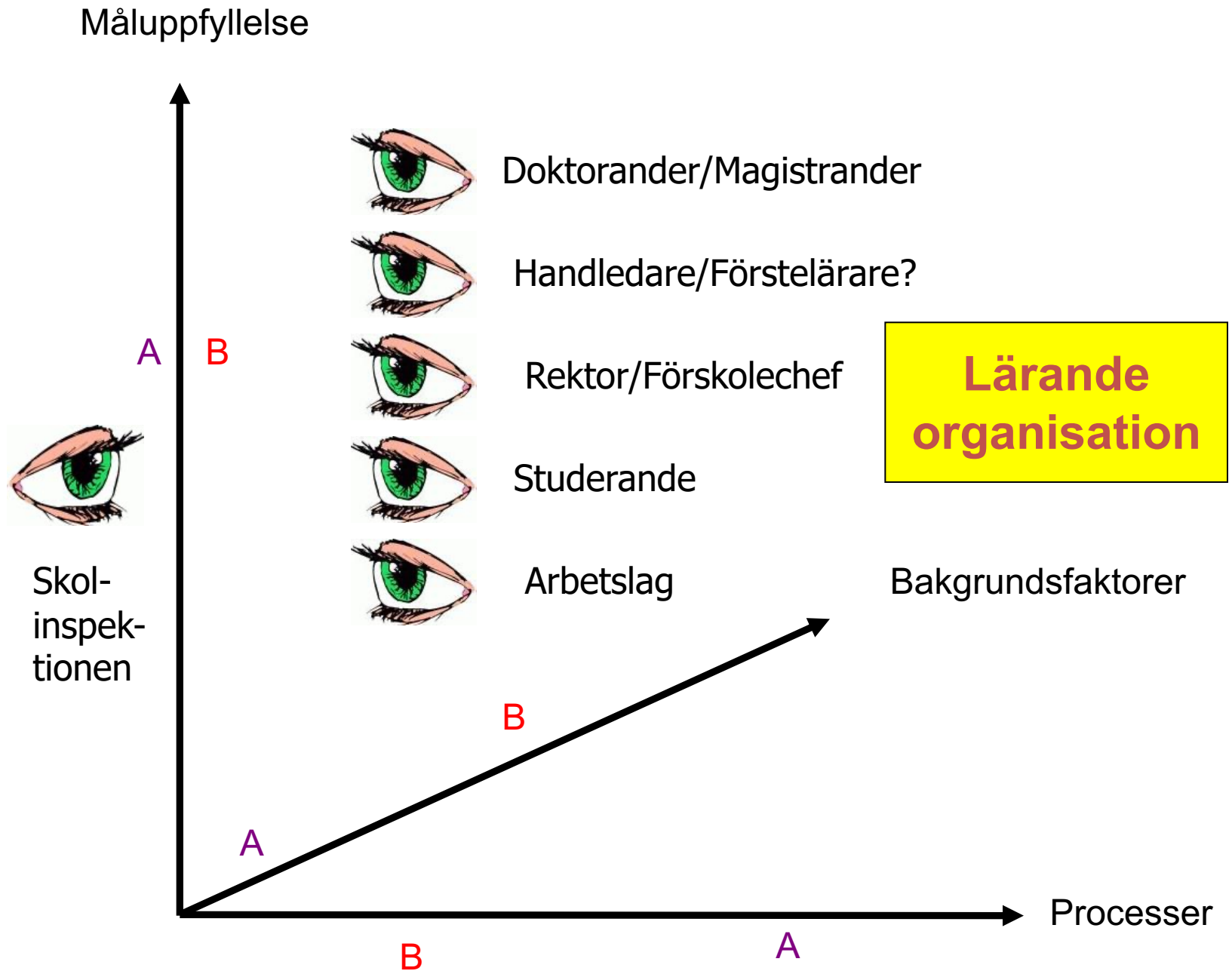
Fritt efter Hans-Åke Scherp

System för kvalitetsarbete - IUP

Kontinuerligt kvalitetsarbete

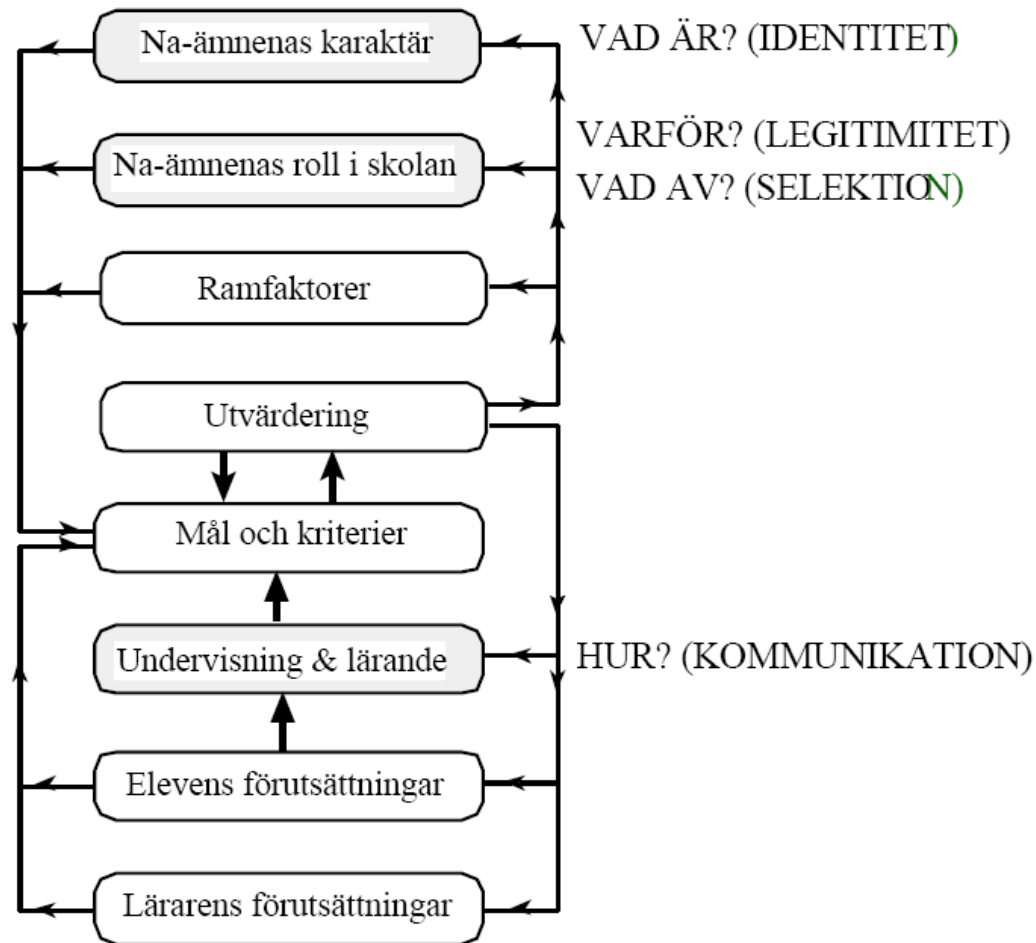
Ansvarsfördelning

- Skolhuvudmannens ansvar:
 - Ytterst ansvarig för /.../ att det finns förutsättningar att bedriva ett kvalitetsarbete som säkerställer kvalitet och likvärdighet
- Förskolechefen och Rektors ansvar:
 - Ansvarig för enhetens kvalitetsarbete och för att det finns förutsättningar att bedriva och utveckla utbildningen utifrån de nationella målen och riktlinjerna.
- Personalens ansvar:
 - Ansvarar för att bedriva ett kvalitetsarbete som skapar förutsättningar för varje barn och elev att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till de nationella målen

(Sid 13 allmänna råd)

Lärarens/Förskollärarens fält

(prof.Björn Andersson)

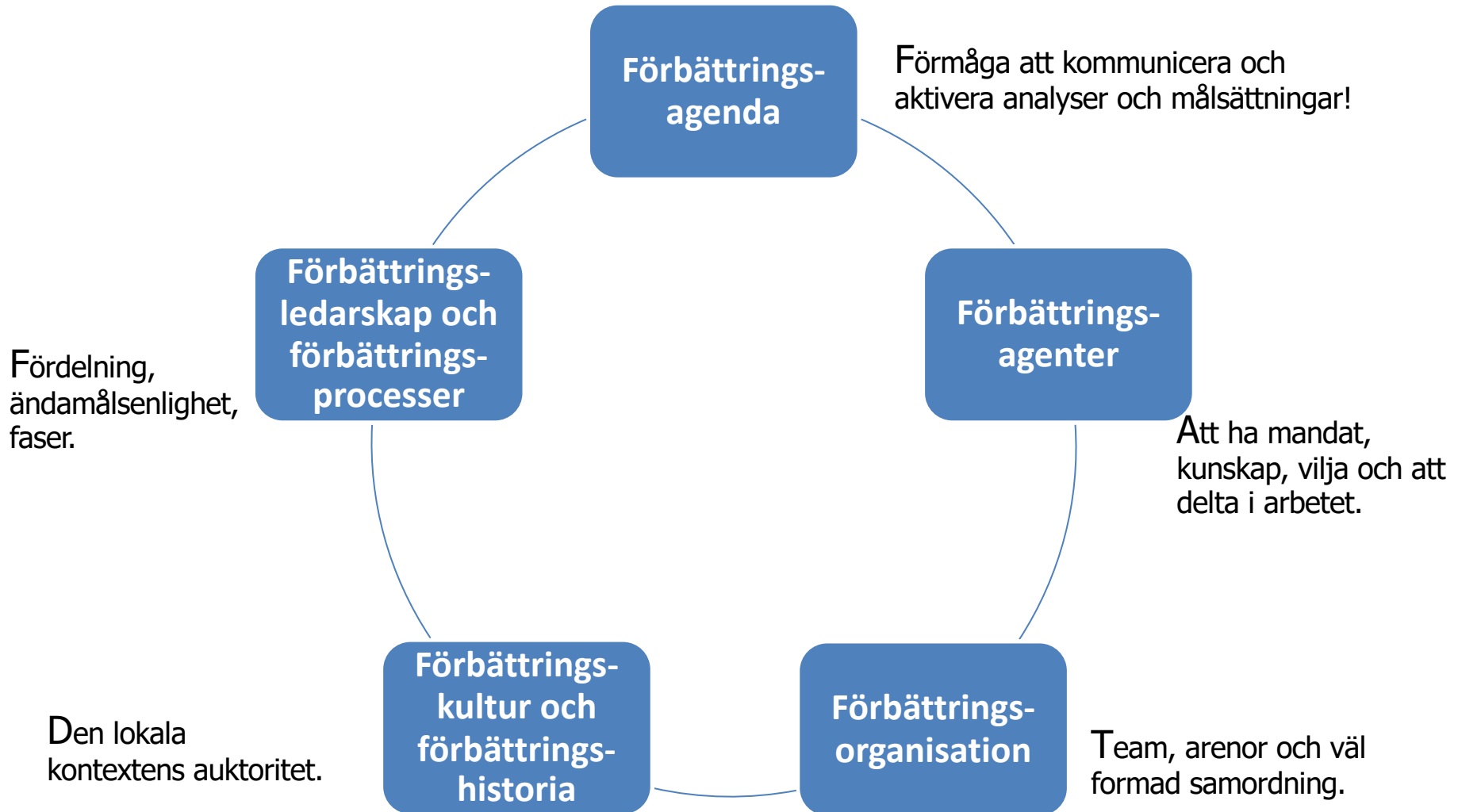
Kraftfulla metoder

- Learningstudies
- Lessonstudies
- Forskningscirklar
- Aktionslärande

Fråga för skolhuvudmannen

- Hur säkerställer vi att verksamheten har förutsättningar att bedriva ett kvalitetsarbete som säkerställer kvalitet och likvärdighet?

Fem aspekter av förbättringskapacitet

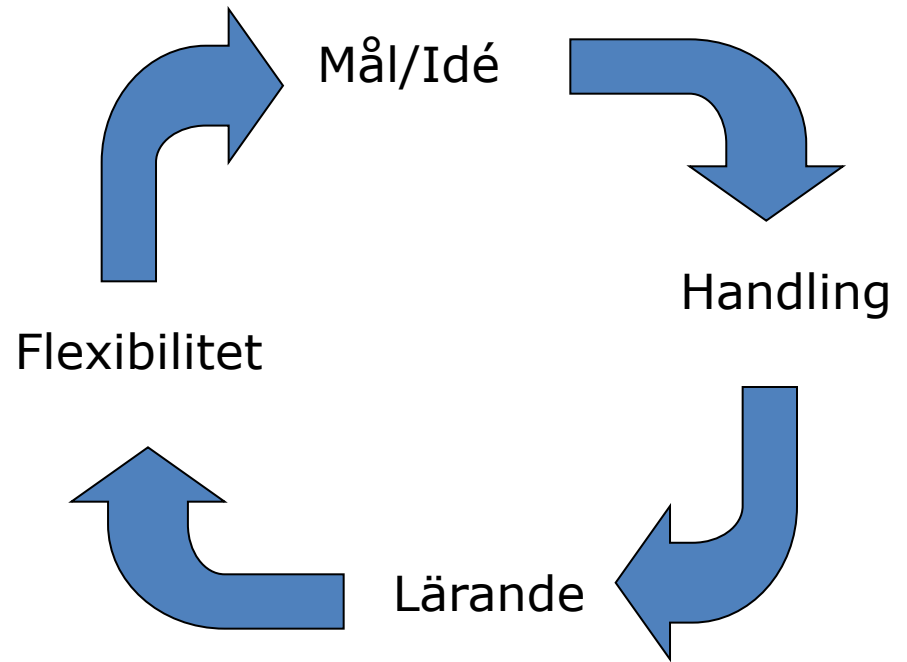

Barn är utforskare

- Känd kunskap
- Frågeställning
- Hypotes
- Metod
- Resultat
- Slutsats
- Diskussion
- Förslag till vidare forskning

Barn är entreprenörer

- Bakgrund
- Syfte
- Mål
- Aktiviteter
- Organisation
- Kompetens-utveckling/
- Nyrekrytering
- Utvärdering
- Rapportering

Planering, utvärdering och utveckling för att:

- **Öka förmågan att göra rätt saker och att göra saker rätt att hantera nya situationer/utmaningar på ett bra sätt.**
- **Skapa bättre förutsättningar för barnen/eleverna**
- **Stimulera skaparlusten**
- **Lära**
- **Trygghet, lugn**
- **Skolan ett gott exempel**
- **Öka graden av frihet, -spontanitet**
- **Ökad respekt och status**
- **Minska arbetsbelastningen**

Lärande barn och
elever
fostras bäst
i en
lärande miljö